

HOOFDLUIZEN

Wat is een luis?

De hoofdluis komt, zoals het woord zegt, voor **op de hoofdhuid**. Ze zitten het liefst op plaatsen waar het lekker warm is, namelijk achter de oren en in de nek.

Wat is een neet?

Neten hechten zich stevig vast aan de haarschacht. Ze kunnen niet weggekamd worden met een gewone kam.

Een neet doet er ongeveer 7 à 10 dagen over om zich te ontwikkelen tot een nymf. Die nymf doorloopt drie verschillende stadia om dan na 8 à 10 dagen tot een volwassen luis uit te groeien. Het zijn enkel de volwassenen luizen die neten zullen leggen en dit gedurende een periode van ongeveer 14 dagen. Een behandeling met een luizenproduct zal steeds herhaald worden na 7 dagen. De bedoeling hiervan is om de **cyclus te kortsluiten** ter hoogte van de overgang van neet naar nymf. Op die manier zal men voorkomen dat de neten die niet gedood werden bij een eerste behandeling, doorgroeien tot volwassen luizen en opnieuw neten gaan leggen.

Zijn luizen gevaarlijk?

Luizeninfecties zijn in principe onschuldig en verlopen vaak asymptomatisch. Slechts 1 op 5 klaagt van jeuk. De jeukklachten zijn het gevolg van een immunologische reactie tegen het speeksel van de luizen. Soms kan via krabletsels een staphyococce- of streptococceinfectie ontstaan.

Wie is het meest vatbaar voor luizen?

Meisjes tussen 4 en 11 jaar zijn het meest gevoelig. Meisjes gaan inniger met mekaar om dan jongens. Men ziet ook duidelijk minder luizen bij kleurlingen. Waarschijnlijk heeft dit te maken met de haarstructuur. **Lengte van het haar en hygiëne spelen geen rol**. Ook leeftijd heeft geen invloed op de luizen. Het heeft dus geen zin om enkel de kinderen te controleren bij een luizenmelding. Ook de volwassenen moeten onder de kam.

Hoe gebeurt de besmetting?

Luizen kunnen zonder voeding 55 uur overleven. Bij neten is dat 10 dagen. De besmetting gaat enkel over van mens op mens en dus niet via huisdieren. De overdracht via kammen, mutsen, jassen, handdoeken, beddengoed is zeer beperkt. De belangrijkste overdracht gebeurt via **close contact**. Als de hoofden dicht tegen mekaar worden gehouden kunnen luizen van het ene naar het andere hoofd **kruipen** in ongeveer 30 seconden.

Is preventie mogelijk?

Preventie betekent **niet** dat men preventief moet behandelen. Preventie bestaat eruit dat alle besmette personen binnen de 24 uur moeten behandeld worden.

Het kleine risico van besmetting via voorwerpen, kammen, lakens en mutsen vermijdt men best zoveel. Dit kan men doen door te wassen op 60°, door gedurende 30 seconden in water van minstens 60° te leggen, door twee dagen in de vriezer te stoppen of door gedurende 14 dagen in een goed afgesloten plastic zak te steken.

Welke luizenkam gebruik je het best?

Bij een goeie luizenkam moet de tussentandse ruimte tussen 0.2 en 0.3 mm zijn. De vorm van de tanden is best hoekig. De kans dat een luis zal wegglijpen is groter bij ronde tanden dan bij hoekige. Op een kam met lichte kleur zijn luizen beter zichtbaar. Er is geen bewezen verschil tussen plasticen, metalen of elektrische kammen.

Hoe behandel je luizen?

De behandeling moet gebeuren bij **alle besmette personen tegelijkertijd** binnen de 24 uur. De diagnose kan gesteld worden bij aanwezigheid van één levende luis. Voor diagnosestelling wordt de natte kammethode aangeraden.

De keuze van de behandeling hangt af van de keuze van de patiënt. Behandeling is enkel nodig bij bewezen infectie. De behandeling wordt altijd herhaald na 7 dagen en eventueel nog eens na 14 dagen. Het product wordt maximaal drie keer gebruikt. Als na 3 behandelingen de luizen niet verdwenen zijn, moet men bij insecticiden denken aan resistentie en één van de twee andere technieken toepassen. **Kammen** blijft noodzakelijk. 2 à 3 dagen na de behandeling en 8 à 10 dagen na de behandeling moet gecontroleerd worden of er nog luizen aanwezig zijn.

Natte kammethode

Deze methode is gericht op de mechanische verwijdering van de luizen en neten. Het voordeel is dat er **geen resistentie** optreedt en dat het breed toepasbaar is bij alle patiënten. Op 14 dagen tijd moet men dit **4 keer herhalen**. Dit wil zeggen om de 3-4 dagen.

Nodig:

Een gewone kam, een luizenkam, een conditioner, een vel wit papier en veel tijd.

Werkwijze:

1. Haar druiptnat maken.
2. Met conditioner het volledig haar bedekken.
3. Met een gewone kam het haar *van achter naar voor* kammen om te ontwarren.
4. Met een luizenkam lok per lok *van achter naar voor* kammen tegen de hoofdhuid aan.
5. Na elke kambeweging de kam afvegen op een wit keukenpapier om de uitgekamde luizen te detecteren.
6. Uitwassen van de haren.
7. Met een gewone kam het haar *van voor naar achter* en van links naar rechts kammen.
8. Met een luizenkam lok per lok *van voor naar achter* kammen.
9. Na elke kambeweging de kam afvegen op een wit keukenpapier.

Insecticiden

Insecticiden hebben een toxisch effect op het centraal zenuwstelsel van de luizen. Lotions genieten de voorkeur omdat ze steeds worden gebruikt **op droog haar**. Hierdoor wordt het product niet verdunt wat bij shampoo's wel het geval is. Preventief gebruik is af te raden want dit werkt resistentie in de hand. Voor preventie is de natte kammethode eerste keuze. Onderbehandeling is vaak de reden van mislukken van de behandeling. De **lotion** moet **rijkkelijk** op het droge haar aangebracht worden. Men moet rekenen op 50 ml voor een normale haarlengte en 150 ml bij lang haar. Azijn en conditioners verminderen de effectiviteit van een behandeling met permethrines. Er wordt dus best een tussentijd van 24 uur voorzien tussen het gebruik van de twee.

Insecticiden worden niet gebruikt bij kinderen onder de 6 maanden en bij zwangere vrouwen. Herhaling van de behandeling na 7 dagen is noodzakelijk.

Dimethicone

Dimethicone legt een verstikkende laag rond de luis. Het product moet op droog haar aangebracht worden en inwerken. Er zijn geen contra-indicaties, geen bijwerkingen en geen resistentie bekend.